

VEOSEKINDLUSTUSE TINGIMUSED

KT.0485.09

Käesolevaid veosekindlustuse tingimusi kohaldatakse ERGO Kindlustuse ASis sõlmitud kindlustuslepingute suhtes, milles kindlustusobjektiks on transporditav vallasasi (edaspidi veos). Veosekindlustuse tingimustes lahendamata küsimustes juhivad kindlustuslepingu pooled kindlustuslepingute üldtingimustest, seadusest ja muudest õigusaktidest.

1. Kindlustusandja

Kindlustusandja on ERGO Kindlustuse AS.

2. Kindlustusvõtja

- 2.1. Kindlustusvõtja on isik, kes on sõlminud kindlustusandjaga kindlustuslepingu.
- 2.2. Kindlustusvõtjaks võib olla isik, kel on kindlustushuvi (kindlustusobjekti omanik, sh veose ostja ja müüja või selle seaduslik valdaja; sh veose saatja, saaja, ekspediitor, vedaja, stividor vms).
- 2.3. Kindlustusvõtjaga võrdsustatakse kindlustuslepingust tulenevate kohustuste täitmisel kindlustusvõtja töötajad, kindlustusobjekti seaduslikud omanikud või valdajad. Kindlustusvõtja lepingulised kohustused kehtivad ka temaga võrdsustatud isikutele.
- 2.4. Kindlustusvõtjaga ei võrdsustata isikuid, keda kindlustusvõtja kasutab veo organiseerimisel või vedamisel (s.o ekspediitor või vedaja), v.a juhul, kui kindlustusvõtja ise on ekspediitor või vedaja.

3. Veosekindlustuse klauslid

Veosekindlustuse klauslid on rahvusvaheliselt kasutatavad veosekindlustuse tingimused (*International Underwriting Association of London – Institute Cargo Clauses*), edaspidi klauslid.

4. Kindlustusobjekt

- 4.1. Kindlustusobjekt on kindlustuslepingus märgitud transporditav veos (k.a pakend ja sildid), mida veetakse järgmiste transpordiliikidega:
 - 4.1.1. autotransport;
 - 4.1.2. meretransport, k.a siseveetransport;
 - 4.1.3. raudteetransport;
 - 4.1.4. õhustransport.
- 4.2. Vedamiseks kasutatav transpordivahend peab sobima kindlustatava veose vedamiseks ettenähtud marsruudil ja vastama nõuetele, mida esitavad vastava transpordiliigi tehnilise järelevalve ühingud, rahvusvahelised konventsioonid ja muud kokkulepped või kindlustuslepingu kehtivuspiirkonda hõlmavate riikide õigusaktid.
- 4.3. Veose vedamisel meretranspordiga märgitakse kindlustuslepingus veost vedav laev (nimi, ehitusaasta, lipp, IMO number vms). Kui seda ei ole tehtud, kohaldatakse Londoni Rahvusvahelise Kindlustusandjate Assotsiatsiooni Klassifikatsiooniklausli (*Institute Classification Clause*) kehtivat versiooni. Kõikidel laevadel peab olema kvaliteedisüsteemi *International Safety Management Code (ISM Code)* sertifikaat.
- 4.4. Kindlustusobjektiks võib olla üks veos (ühekordne veosekindlustuse leping) või mitu veost kindlustusperioodi jooksul (mitmekordne veosekindlustuse leping).
- 4.5. Kindlustusobjektiks ei ole pukseeritav ega omal jõul liikuv veos, sularaha ja muud maksevahendid, väärtpaberid, võlakirjad ja obligatsioonid, dokumendid, infotötlussüsteemides sisalduv teave ja tarkvara või muu immateriaalne vara, relvad, laske- ja lõhkeained, antiikesemed, väärismetallid ja väärismetallist esemed, inimesed, elusloomad (k.a linnud, kalad, putukad jms) ja -taimed, surnud, v.a juhul, kui kindlustuslepingus ei ole

teisiti kokku lepitud. Kindlustusobjektiks ei ole salakaup, ebaseaduslikus valduses olev kaup, samuti kaubad, mille vedamine on lähte-, transiit- või sihtriigi õigusaktidega keelatud.

5. Kindlustusperiood, kindlustuskaitse kestus ja kindlustuslepingu kehtivuspiirkond

- 5.1. Kindlustusperiood on ajavahemik, mis on märgitud kindlustuslepingus.
- 5.2. Kindlustusleping kehtib kindlustuslepingus märgitud marsruudil või territooriumil. Kindlustusleping ei kehti riigis, mille suhtes on ÜRO poolt kaubanduskeeld või kus vastavalt kohalikele õigusaktidele ei ole lubatud sõlmida veosekindlustust väljaspool seda riiki.
- 5.3. Ühekordse veosekindlustuse lepingu puhul algab kindlustusperiood poliisil märgitud kuupäeval ja lõpeb kindlustustingimustes ning klauslites sätestatud tingimustel. Kindlustuskaitse algab hetkest, mil veost hakatakse laadima vedaja transpordivahendile, et alustada vedu marsruudi lähtekohast (v.a juhul, kui kindlustuslepingus on märgitud teisiti). Kindlustuskaitse jätkub veose tavapärase transportimise kestel ja kehtib hetkeni, mil veos on vedaja transpordivahendilt kauba saaja laos või muus veose marsruudi sihtkohas maha laaditud, kuid mitte hiljem kui 60 päeva möödumisel veose maha laadimisest laevalt sadama territooriumile või 30 päeva möödumisel lennukilt lennujaama territooriumile (v.a juhul, kui kindlustuslepingus on märgitud teisiti).
- 5.4. Mitmekordse veosekindlustuse puhul kehtib kindlustuskaitse veoste suhtes, mille vedu algab (alguseks loetakse veose laadimise algust vedaja transpordivahendile, alustamaks vedu marsruudi lähtekohast, v.a juhul, kui kindlustuslepingus on märgitud teisiti) poliisil märgitud perioodi jooksul. Kindlustuskaitse jätkub veose tavapärase transportimise kestel ja kehtib hetkeni, mil veos on vedaja transpordivahendilt kauba saaja laos või muus veose marsruudi sihtkohas maha laaditud, kuid mitte hiljem kui 60 päeva möödumisel veose mahalaadimisest laevalt sadama territooriumile või 30 päeva möödumisel lennukilt lennujaama territooriumile (v.a juhul, kui kindlustuslepingus on märgitud teisiti).

6. Tagastatav veos

Kui kindlustuslepingu alusel kindlustatud veos mis tahes põhjusel sihtkohast tagasi saadetakse (v.a kindlustustingimustes või klauslites nimetatud välistused), siis jätkub kindlustuskaitse nimetatud veose suhtes, sh mis tahes laos või muus kohas ladustamise ajal, kuni veos on tagasi lähtekohas. Käesoleva punkti alusel ei laiene kindlustuskaitse tagastatava veose suhtes, mis on mõeldud uuendamiseks ja/või taastamiseks ja/või parandamiseks, v.a kindlustuslepingu alusel kindlustatud esialgsest transiidist tulenev kaotsimine või kahjustumine. Kindlustusvõtja on kohustatud teatama kindlustusandjale tagastatavast veosest nii kiiresti kui võimalik pärast sellest teada saamist. Kindlustusvõtja on kohustatud tarvitusele võtma mõistlikud meetmed, et tagada tagastatavale veosele sobilik pakend, arvestades veose iseloomu, transpordiliiki ja veose marsruuti. Tagastatava veose suhtes kohaldatakse veosekindlustuse klauslit *Institute Cargo Clauses (C) CL 384, 1/1/09*.

7. Kindlustusjuhtum

- 7.1. Kindlustusjuhtumiks on kindlustatud veose kahjustumine, hävimine või kaotsimine, mis on põhjustatud kindlustustingimustes sätestatud ja kindlustusperioodi jooksul, kindlustuskaitse kehtivuse ajal ning kindlustuse kehtivuspiirkonnas toimunud ootamatust ja ettenägematust sündmusest või sündmustest.
- 7.2. Kui kindlustusjuhtumi toimumise aega pole võimalik määrata,

loetakse selleks hetk, mil kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik oleks pidanud kindlustusjuhtumist teada saama.

- 7.3. Mitut samal ajal ja samas kohas toimunud ning sama põhjusega kahju käsitletakse ühe kindlustusjuhtumina.

8. Kindlustushüvitis ja hüvitamise vormid

- 8.1. Kindlustushüvitis on rahasumma, mis makstakse välja kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju hüvitamiseks.
- 8.2. Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud varakahju suurusega ja kindlustussummaga.
- 8.3. Kindlustusandja hüvitab kindlustusvõtjale pakendi ja siltide parandamise või asendamise vajalikud ning mõistlikud kulud, kui pakend või sildid on saanud kahjustada kindlustatud veo ajal. Pakendiks ei loeta konteinerit ega muid kaubakäsitlusseadmeid, millega transporditakse veost (v.a juhul, kui need ei ole transporditavaks objektiks).
- 8.4. Kindlustusandja hüvitab kindlustusvõtjale kahju ärahoidmise ja vähendamise, kahju kindlakstegemise või selle suuruse määramise vajalikud ja mõistlikud kulud.
- 8.5. Hüvitamise vormi ja suuruse otsustab kindlustusandja. Hüvitamise vormid on rahaline hüvitis ja kahjustatud kindlustusobjekti taastamine või asendamine samaväärsega.

9. Kindlustusväärtus ja kindlustussumma

- 9.1. Kindlustusväärtus on veose turuväärtus marsruudi lähtekohas. Veose turuväärtus määratakse vastavalt ostu-müügi lepingutele, kaubaarvetele, saatelehtedele või muudele dokumentidele, mis määravad veose väärtuse marsruudi lähtekohas. Kindlustusväärtus ei sisalda käibemaksu või muid seadusega ettenähtud tagastatavaid makseid.
- 9.2. Kindlustussumma on maksimaalne väljamaksusumma ühe kindlustusjuhtumi kohta.
- 9.3. Kindlustussumma võib sisaldada ka (kui selle suhtes on kindlustuslepingus kokku lepitud) veoraha, veose eemaldamise või utiliseerimisega seotud kulusid (kuni 10% veose väärtusest ja veoraha suurusest), veose hilinemisega seotud kulusid (maksimaalselt veoraha ulatuses eeldusel, et kahju on dokumentaalselt tõendatud), oodatavat kasumit (kuni 10% veose väärtusest ja veoraha suurusest) ja muid veoga seotud makseid.
- 9.4. Kindlustussumma kindlustusperioodil (mitmekordne veosekindlustuse leping) on lepingus sätestatud summa, mis on kõikide kindlustushüvitiste ülempiiriks kindlustusperioodil. Kindlustussumma kindlustusperioodil (mitmekordne veosekindlustuse leping) on kogu prognoositav veoste kindlustusväärtus kindlustusperioodil (prognoositav veoste maht).
- 9.5. Maksimaalne kindlustussumma ühe veose kohta (mitmekordne veosekindlustuse leping) on lepingus sätestatud hüvitiste ülempiir ühe veose kohta. Maksimaalne kindlustussumma võidakse määrata nii transpordivahendi kui ka ladustamiskoha suhtes. Ühekordse veosekindlustuse lepingu puhul on kindlustussumma kindlustusperioodil võrdne ühe veose kindlustussummaga.

10. Mitmekordne kindlustus, ülekindlustus ja alakindlustus

- 10.1. Mitmekordne kindlustus on olukord, kui veos on kas osaliselt või täielikult kindlustatud sama kindlustusrisiki vastu samaks kindlustusperioodiks mitme kindlustusandja juures. Mitmekordse kindlustuse puhul makstakse kindlustushüvitist proportsionaalselt osas, mis pole kindlustatud muude kindlustusandjate juures.
- 10.2. Ülekindlustus on olukord, kui kindlustussumma ületab veose kindlustusväärtuse.
- 10.3. Ülekindlustuse puhul ei hüvita kindlustusandja rohkem, kui on tegelik kahjusumma või veose kindlustusväärtus, v.a juhul, kui on kokku lepitud teisiti.
- 10.4. Alakindlustus on olukord, kui veose kindlustussumma on väiksem kui veose kindlustusväärtus kindlustusjuhtumi toimumise ajal. Alakindlustuse korral makstakse kindlustushüvitist (sh kahju ärahoidmise ja vähendamise kulud) võrdeliselt kindlustussumma ja kindlustusväärtuse suhtega kindlustusjuhtumi toimumise ajal.

11. Kindlustusrisk ja seda mõjutavad olulised asjaolud

- 11.1. Kindlustusrisk on oht, mille vastu veos kindlustatakse. Kindlustusrisiki võimalikkuse suurenemisenähtude käsitletakse kindlustusjuhtumi tõenäosuse suurenemist.
- 11.2. Veosekindlustuse riskideks on Londoni Rahvusvahelise Kindlustusandjate Assotsiatsiooni veosekindlustuse klauslites (*International Underwriting Association of London – Institute Cargo Clauses*) või kindlustuslepingus eraldi loetletud riskid.
- 11.3. Kui klauslite kohaselt on kindlustatud kõik riskid (nt *JCC A*), ei pea kindlustusvõtja välja selgitama kahju tekkimise põhjust.
- 11.4. Kui kindlustatud on klauslites nimetatud või kindlustuslepingus eraldi kokku lepitud riskide vastu (nt *JCC C*), peab kindlustusvõtja kindlustusjuhtumi puhul tõendama, et kahju tekkis nimetatud riski tagajärjel.
- 11.5. Kindlustusrisiki mõjutavaks oluliseks asjaoluks loetakse eelkõige teavet, mida kindlustusandja küsib enne kindlustuslepingu sõlmimist kindlustusvõtjalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Samuti loetakse kindlustusrisiki mõjutavaks oluliseks asjaoluks kindlustuslepingus või selle lisades sätestatud riski puudutavate eritingimuste või kokkulepete täitmata jätmist.
- 11.6. Kindlustusrisiki võimalikkuse suurenemisest tuleb kindlustusandjale viivitamatult teatada, v.a juhul, kui kindlustusrisiki suurenemise võimalikkuse on põhjustanud üldteada asjaolu.

12. Omavastutus

- 12.1. Omavastutus on kindlustuslepingus sätestatud osa kahjust, mida kindlustusandja ei hüvita. Omavastutust kohaldatakse iga kindlustusjuhtumi korral.
- 12.2. Kindlustuslepingus võib olla mitu erinevat omavastutust. Kui ühe juhtumi tagajärjel saab kahjustada rohkem kui üks sama kindlustuslepinguga kindlustatud veos, siis rakendatakse nende seast suurimat omavastutust.

13. Kindlustusmaksed

- 13.1. Kindlustusmaksed on rahasumma, mille kindlustusvõtja peab kindlustusandjale tasuma.
- 13.2. Kindlustusmaksed või kindlustusmaksed osa peab olema tasutud kindlustuslepingus ettenähtud tähtpäevaks.
- 13.3. Kindlustuslepingus sätestatud minimaalse kindlustusmaksed all (mitmekordne veosekindlustus) mõistetakse makset, mida ei tagastata kindlustusvõtjale, kui tegelik kindlustussumma kindlustusperioodil (tegelik veoste maht) osutub kindlustuslepingu sõlmimisel prognoositust väiksemaks.
- 13.4. Kui kindlustussumma kindlustusperioodil (mitmekordne veosekindlustus) osutub kindlustuslepingu sõlmimisel prognoositust suuremaks, siis võib kindlustusandja määrata kindlustusvõtjale lisamakse osa kohta, mis ületas prognoositud kindlustussummat, rakendades kindlustuslepingus kokkulepitud tariifi.
- 13.5. Kindlustusperioodi möödudes peab kindlustusvõtja esitama hiljemalt 30 päeva jooksul kindlustusandjale deklaratsiooni oma tegeliku veoste mahu ja väärtuse kohta (v.a juhul, kui kindlustuslepingus ei ole teisiti kokku lepitud).

14. Kindlustuslepingu ülesütlemine

Kui kindlustuslepingu kohaselt on kindlustuskaitse all ka kahjud, mis on põhjustatud sõja- või streigirisikidest, siis võib kindlustusandja sõjariskide puhul nende riskide kindlustuskaitse üles öelda seitsme päeva ja streigirisikide puhul 48 tunni möödudes alates vastavasisulise teate edastamisest kindlustusvõtjale. Sel juhul makstakse sõja- ja streigirisikide kindlustusmaksed kindlustusvõtjale tagasi selle perioodi eest, mil vastavat kindlustuskaitset ei olnud.

15. Kindlustusvõtja kohustused

- 15.1. Kindlustusvõtja on kohustatud:
- 15.1.1. võimaldama kindlustusandja esindajal tutvuda kindlustuslepingu sõlmimiseks vajalike dokumentidega;
- 15.1.2. teatama kindlustusandjale kindlustuslepingu sõlmimisel kõigist talle teada olevatest olulistest asjaoludest, millel on mõju kindlustusandja otsusele kindlustusle-

- ping sõlmida või teha seda kokkulepitud lisatingimustel;
- 15.1.3. järgima kindlustuslepingu kehtivuspiirkonna õigusakte, rahvusvahelisi konventsioone ja muid kokkuleppeid (nt ohtlike ainete vedu, suuregabariidiliste või raskekaaluliste veoste vedu jms) ning kindlustuslepingus märgitud lisatingimusi; tegema kõik endast oleneva kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks, mitte suurendama kindlustusrisiki ja mitte võimaldama seda suurendada isikutel, kelle eest kindlustusvõtja vastutab;
 - 15.1.4. selgitama kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi kindlustusvõtjaga võrdsustatud isikutele ja vedu organiseerivatele ning vedu teostavatele isikutele;
 - 15.1.5. kontrollima veose üleandmisel vedajale pakendi ja veose ettevalmistust veose ohutuks transportimiseks, veose üleandmisel või vastuvõtmisel saatelehel märgitud kaubakohtade arvu õigsust ja veose ning selle pakendi välist seisundit; märkuste korral tegema saatelehele vastava sissekande;
 - 15.1.6. andma vedajale selgeid juhiseid veose transportimise tingimuste kohta, nt vajalik temperatuur või niiskus kaubaruumis, veose laadimise või kaubaruumi paigutamise juhtnöörid vms.
 - 15.1.7. võtma kasutusele kõik ettevaatusabinõud veose varguse vältimiseks;
 - 15.1.8. parkima transpordivahendi päevasel ajal, puhkepausidel või teiste lühikeste peatuste korral autovedajatele ettenähtud ja tunnustatud parklasse;
 - 15.1.9. transpordivahendi turvaliselt lukustama, võtmed eemaldama ja kõik avaused kindlalt sulgema. Juht peab viibima kogu aeg vahetus läheduses; parkima transpordivahendi öisel või päevasel ajal, kui ei ole tegemist puhkepauside või teiste sarnaste lühikeste peatustega, suletud hoonesse või täielikult piirdega ümbritsetud asukohta, mis on pidevalt lukustatud (v.a siis, kui volitatud sõidukid sinna sisenevad ja sealt väljuvad) ja mis on pideva füüsilise või turvafirma järelevalve all; või transpordivahendi turvaliselt lukustama, kõik võtmed eemaldama ja kõik avaused kindlalt sulgema ning parkima sõiduki autovedajatele ettenähtud ja tunnustatud parklasse. Juht peab sõidukit pidevalt jälgima;
 - 15.1.10. transpordivahendi juurest ajutiselt lahkumisel transpordivahendi turvaliselt lukustama, võtmed eemaldama ja kaasa võtma ning kõik avaused kindlalt sulgema, sisse lülitama signalisatsiooniseadmed jms; samuti kaasa võtma kindlustatud veose saatedokumendid;
 - 15.1.11. võtma tarvitusele mõistlikud meetmed vedaja finantsilise stabiilsuse ja vastutuskindlustuse olemasolu väljaselgitamiseks;
 - 15.1.12. viivitamatult teatama kindlustusandjale mitmekordse kindlustuse või teiste samasuguste lepingute või garantiide tekkimisest ja kindlustusrisiki võimalikkuse suurenemisest (nt veose koosseisu või maksumuse, pakendamise, transportimise alguse, marsruudi, transpordivahendi, ümberlaadimise ja vaheladustamise koha, turvameetmete jms muutumine). Kui kindlustusvõtjal tekib riskiasjaolude suurenemise kahtlus, tuleb edasise tegevuse suhtes kindlustusandjaga viivitamatult nõu pidada.
- 15.2. Kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja kohustatud:
- 15.2.1. võtma viivitamatult tarvitusele meetmed veose päästmiseks ja kahju suurenemise ärahoidmiseks ning võimaliku kahju vähendamiseks;
 - 15.2.2. veose nähtavate vigastuste või kahju puhul tegema veose saatelehele sellekohase märke kohe veose kättesaamisel. Varjatud vigastuste puhul teavitama kirjalikult vedajat ja/või ekspediitorit kolme päeva jooksul arvates veose kättesaamisest. Märkustes või kahju teates peavad olema kirjas kahjustatud või vigastatud kaubaühikute arv, kahjustuse liik ja võimaluse korral ka selle eeldatav põhjus;
 - 15.2.3. viivitamatult teatama juhtunust politseile (kui on tegemist liiklusõnnetusega või kui kahtlustatakse kolmanda isiku tahtlikku tegevust); kohalikule päästemeetile või vastavatele pädevatele asutustele või isikutele;
 - 15.2.4. teatama kindlustusandjale kirjalikult kindlustusjuhtumist, tehes seda esimesel võimalusel isiklikult või oma esindaja kaudu, esitades avalduses andmed juhtunu, kahju eeldatava suuruse, tunnistajate, osapoolte ja süüdlaste kohta, ning täitma edaspidi kindlustusandja esindaja juhiseid;
 - 15.2.5. võimaluse korral säilitama kahjustatud veose puutumata, kuni kindlustusandja esindaja vaatab selle üle või annab muid juhiseid;
 - 15.2.6. esitama kindlustusjuhtumi tagajärjel kaotsiläänud, kahjustatud või hävinud veose nimekirja kahe nädala jooksul arvates kindlustusjuhtumist teada saamise hetkest;
 - 15.2.7. esitama veose saatedokumendid, st arved, faktuurid, saatelehed, pakkimislehed, veomanifestid jms;
 - 15.2.8. esitama veose ülevaatusakti vastavalt kahjujuhtumi toimumiskoha seadustele või praktikale;
 - 15.2.9. esitama vedajale või ekspediitorile nõude kahju hüvitamiseks;
 - 15.2.10. esitama tõendi politseisse pöördumise kohta ja/või tõendi kriminaalasja algatamise kohta;
 - 15.2.11. esitama protokolliid plommide või pitsatite hävimise ja/või kahjustumise kohta;
 - 15.2.12. esitama muud kindlustusvõtja kulutusi tõendavad dokumendid, mis on seotud kindlustusjuhtumiga;
 - 15.2.13. lubama kindlustusandjal käsitluse käigus kindlaks teha kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjused ja suuruse, esitades kõik dokumendid kahju põhjuste ja suuruse kohta viivitamatult, kuid mitte hiljem kui ühe aasta jooksul arvates kahju toimumise kuupäevast;
 - 15.2.14. teatama viivitamatult juhtunust või talle teatavaks saanud asjaoludest, mis võivad olla kahju tekkimise aluseks.
- 15.3. Kui kindlustusjuhtum tekib kolmanda(te) isiku(te) süül, on kindlustusvõtja kohustatud võtma tarvitusele kõik vajalikud abinõud oma õiguste täendamiseks ja süüdlaste vastu rakendamiseks ja/või hiljem nende õiguste üleandmiseks kindlustusandjale, et too saaks esitada regressinõude.
- 15.4. Kindlustusvõtja ei tohi asuda kahjustatud veost taastama või hävinud veost utiliseerima ilma kindlustusandja nõusolekuta.
- 15.5. Kindlustusjuhtumi täendamise kohustus lasub kindlustusvõtjal. Kindlustusvõtja peab esitama kindlustusandjale teabe, mis on vajalik kindlustusandja lepingukohustuste täitmise kindlaksmääramiseks.
- 15.6. Kindlustusjuhtumi tagajärjel kaotsiläänud veose leidmisel on kindlustusvõtja kohustatud kindlustusandjat kirjalikult teavitama kahe tööpäeva jooksul arvates leidmisest. Kui kindlustusvõtja või soodustatud isik saab kaotsiläänud veose oma valdusse tagasi, tuleb see loovutada kindlustusandjale või tagastada kindlustushüvitis.

16. Kindlustusandja õigused ja kohustused

- 16.1. Kindlustusandja on kohustatud:
- 16.1.1. enne kindlustuslepingu sõlmimist tutvustama kindlustusvõtjale kindlustuslepingu dokumente;
 - 16.1.2. hoidma saladuses talle kindlustuslepinguga seoses teatavaks saanud andmeid;
 - 16.1.3. pärast kindlustusvõtjalt kirjaliku avalduse saamist alustama viivitamatult kindlustusjuhtumi käsitlust ja tegema kindlaks hüvitamisele kuuluva kahju suuruse;
 - 16.1.4. registreerima kahjuteate ja tutvustama kindlustusvõtjale kindlustusjuhtumi lahendamise ning kahju hüvitamise korda;
 - 16.1.5. esitama kindlustusvõtjale kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjuste ja suuruse kindlakstegemiseks vajalike dokumentide nimekirja.
- 16.2. Kindlustusandjal on õigus nõuda esitatud ärakirjade originaale, kui need on vajalikud kahju ja selle suuruse kindlakstegemiseks.

17. Hüvitamise kord

- 17.1. Hüvitatakse otsene varakahju ja muud kindlustuslepingus sätestatud ning põhjendatud kulud.
- 17.2. Hüvitamisele ei kuulu kindlustusvõtjale või soodustatud isikule käibemaksuseaduse või muude õigusaktide alusel tagastatav käibemaksu osa või muud tagastatavad maksed.
- 17.3. Kui kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju suurus või selle põhjus on tõendamata, hüvitab kindlustusandja tähtaegselt vaid

selle osa, mis on tõendatud.

- 17.4. Kui kindlustussumma ja väljamakstava hüvitise rahaühik on erinev, makstakse hüvitis välja vastavalt Eesti Panga päevakursile kahju toimumise kuupäeval, v.a juhul, kui kindlustuslepingus on teisi kokku lepitud.
- 17.5. Kui veos on kindlustatud kadumise riski vastu, loetakse veos kadunuks, kui veose ja/või seda vedanud transpordivahendi asukohta kohta pole mingeid teateid siseriiklike vedude puhul 30 päeva ning rahvusvaheliste vedude puhul 60 päeva möödudes, arvates veose eeldatavast sihtpunkti jõudmise ajast. Sõja- ja streigiriskidest (*Institute War and Strike Clauses*) tuleneva kadumise puhul on nimetatud tähtjaks kuus kuud arvates veose eeldatavast sihtpunkti jõudmise ajast.
- 17.6. Kindlustusandjal on õigus määrata eksperte, õiguslikke esindajaid ja teisi isikuid kindlustusjuhtumi asjaolude uurimiseks ning esineda kindlustusvõtja volitusel kindlustusvõtja nimel arbitraazis, kohtus või kahjunõude esitaja ees.
- 17.7. Kindlustusandjal on õigus oma kindlustuslepingu täitmise kohustusega tasaarvestada kindlustuslepingu järgi tasumata kindlustusmakse osad kuni kindlustusperioodi lõpuni.
- 17.8. Kui kindlustatud veose taastamine ei ole tehniliselt või majanduslikult põhjendatud, loetakse kindlustatud veos täielikult hävinuks.
- 17.9. Kindlustatud veose täieliku hävimise korral hüvitatakse kindlustatud veose väärtus (maksimaalselt kuni kindlustussummani), millest lahutatakse veose jääkväärtus ja omavastutus.
- 17.10. Kui kahjustatud veose osa on võimalik asendada, siis hüvitatakse selle osa asendamise kulud (k.a transpordikulud) eeldusel, et need kulud ei ületa veose kindlustusväärtust.
- 17.11. Kui kindlustuslepingus on selle suhtes kokku lepitud, siis hüvitab kindlustusandja kindlustusvõtja mõistlikud ja vältimatud lisakulud seoses veose või selle jäänuste kõrvaldamise ning utiliseerimisega (v.a saastumisega või muu keskkonnakahjuga seotud kulu, samuti veose õhu- või meretranspordivahendilt äraviimise kulu), mille põhjuseks on kahjustumine kindlustatud riski tagajärjel. Käesoleva punkti alusel makstav hüvitis on maksimaalselt 10% kahjustunud veose kindlustusväärtusest.
- 17.12. Kindlustushüvitise väljamaksmisel lähevad kindlustusvõtja nõudeõigused kahju tekkimise eest vastutavate isikute vastu välja makstud hüvitise ulatuses üle kindlustusandjale.
- 17.13. Kui kindlustusandja on kahju välja maksnud, peab veose omanik loovutama omandiõiguse veose suhtes hüvitatud osa ulatuses kindlustusandjale viimase nõudmisel.

18. Kindlustusandja vabanemine kindlustuslepingu täitmise kohustusest

- 18.1. Kindlustusandja vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:
 - 18.1.1. kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik(ud) on rikkunud vähemalt ühte punktis 15 nimetatud kohustustest ja kohustuse täitmata jätmise ning kindlustusjuhtumi toimumise ja/või selle tagajärjel tekkinud kahju suuruse vahel on põhjuslik seos;
 - 18.1.2. kindlustusvõtja ei ole tasunud kindlustusmakset kokku lepitud tähtpäevaks (järgmakske korral hiljemalt kindlustusandja poolt täiendavalt määratud tähtpäevaks) ja kui kindlustusjuhtum on toimunud pärast kindlustusmakse tasumise tähtpäeva möödumist;
 - 18.1.3. kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik(ud) on tahtlikult või raske hooletuse (lepingulise kohustuse täitmisel vajaliku hoole olulisel määral järgimata jätmise) tõttu rikkunud vähemalt ühte kindlustuslepingu tingimust, millel on mõju kindlustusjuhtumi toimumisele või kahju suurusele;
 - 18.1.4. kindlustusjuhtum on toimunud kindlustusvõtja või soodustatud isiku raske ettevaatamatuse või tahtluse tõttu. Raske ettevaatamatuse all mõistetakse olukorda, mil isik näeb ette oma käitumise tagajärge, kuid loodab kerge-meelselt, et tagajärjed jäävad tulemata;
 - 18.1.5. kindlustusjuhtum oli põhjustatud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isikute õigusvastasest tegevusest, samuti alkoholihoobes, narkootikumide või psühhotropsete ainete mõju all. Kui kindlustatud veost vedanud või vallanud isik keeldub vahetult pärast kahju tekkimist jõe tuvastamisest, siis loetakse, et ta oli kahju tekkimise ajal alkoholihoobes, narkootikumide või

psühhotropsete ainete mõju all. Sama kehtib juhul, kui eelnimetatud aineid tarvitati pärast kahju tekkimist, kuid enne politsei kohalejõudmist või jõe tuvastamise ettepaneku tegemist;

- 18.1.6. kindlustusvõtja loobub oma õigustest kahju tekitanud isiku vastu või kui kindlustusandja regressiõiguse realiseerimine osutub kindlustusvõtja süül võimatuks (nõude esitamise tähtaja ületamine, kindlustusandjale vajalike dokumentide esitamata jätmine);
- 18.1.7. kindlustusvõtja või soodustatud isik eksitas või püüdis eksitada kindlustusandjat kahju toimumise asjaolude ja/või suuruse osas või püüdis kindlustusandjat muul viisil petta kindlustuslepingu või selle täitmise asjaolude suhtes.
- 18.2. Kindlustuslepingu täitmise kohustusest vabanemise ulatuses otsustab kindlustusandja.

19. Välistused

- 19.1. Hüvitamisele ei kuulu kahjud, mis ei ole põhjustatud kindlustusjuhtumist, samuti kahjud, mille põhjuseks on:
 - 19.1.1. rahalised nõuded, mis ei ole tingitud otsesest varalisest kahjust (varaliste õiguste kahju, saamata jäänud tulu, töötasu, turuosa kaotus, leppetrahvid, kahjud veose viimise keelust transiit- või sihtriiki tulenevalt seal kehtivatest õigusaktidest jms), v.a klauslites sätestatud juhud (*General Average Clause* ja *Both to Blame Collision Clause*);
 - 19.1.2. keskkonnasaaste likvideerimise kulud;
 - 19.1.3. veose loomupärased omadused, puudused või defektid, veose tavapärase lekkimine, kaalu või mahu kaotus, rebenemine või kulumine;
 - 19.1.4. kahjurid, putukad jms;
 - 19.1.5. veose ebapiisav või sobimatu pakkimine või veoks ettevalmistamine, vastu pidamaks veo jooksul aset leidvatele tavapärastele ohtudele kogu kindlustatud marsruudil, v.a juhul, kui pakkimine või veose ettevalmistamine ei toimunud kindlustusvõtja (k.a tema töötaja ja isikud, kes kindlustusvõtjat esindavad) poolt ja kindlustusvõtja ei olnud sellisest ebapiisavast või mittesobivast pakendist enne veo algust teadlik. Pakkimise all mõistetakse ka veose laadimist konteineris või transpordifurgooni marsruudi lähtekohas;
 - 19.1.6. viivitus, k.a juhul, kui see on põhjustatud kindlustatud riskist (v.a kulutused, mis kuuluvad hüvitamisele vastavalt punktile 8.4.);
 - 19.1.7. transpordivahendi (ka konteineri, furgooni, tõstukite, külmutushaagiste või muude külmutusseadmetega transpordivahendite) sõiduks või veose ohutuks veoks kõlbmatus või laeva meresõidukõlbmatus juhul, kui kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isikud olid või pidid olema sellest teadlikud enne veose pealelaadimist;
 - 19.1.8. audio- ja videoseadmete (mitte üksnes raadiote, CD-mängijate, navigatsiooniseadmete, kõlarite ja sarnaste esemete) vargus, kui veoseks on sõiduk;
 - 19.1.9. arestimine, konfiskeerimine, tõkestamine või kinnipidamine;
 - 19.1.10. ühe ja sama kindlustuslepinguga kaetud isikute omavahelised nõuded;
 - 19.1.11. arvuti, arvutisüsteemi, arvuti tarkvara, programmi või mis tahes elektroonilise süsteemi kasutamine või töötamine, kui sellise kahju, vigastuse, kulutuse või vastutuse põhjustas otseselt või kaudselt kuupäevamuutuse tegemine; kellaaja, kuupäeva, nädala, kuu, aasta või sajandi äratundmine; samuti mis tahes kulutused selliste kahjude ärahoidmiseks;
 - 19.1.12. rooste, oksüdeerumine, korrosioon, värvi muutumine, kriimustamine, muljumine, täksimine jms, kui veoseks on sõiduk, v.a kindlustusrisi tagajärjel toimunu vastavalt *Institute Cargo Clauses (C) CL 384, 1/1/09*;
 - 19.1.13. veose elektriline, elektrooniline või mehaaniline rike või häire, kui veoseks on sõiduk;
 - 19.1.14. rooste, oksüdeerumine, korrosioon, värvi muutumine, kriimustamine, muljumine, täksimine jms; väändumine, paindumine ja kuju moondamine pakkimata, mitte-originaalpakendis, kasutatud ja kahjustatud veoste korral;

- 19.1.15. veose elektriline või mehaaniline rike või häire, v.a juhul, kui on olemas tõendid pakendi, konteineri või transpordivahendi kahjustumise kohta kindlustatud veose transportimisel;
 - 19.1.16. veose puudujääk, kui ei ole tõendeid kauba pakendi või plommide vigastusest või transpordivahendisse sisse-murdmisest;
 - 19.1.17. temperatuur, õhuniiskus või nende muutumine, v.a juhul, kui muutumise põhjustas temperatuuri või õhuniiskust säilitava või reguleeriva seadme seiskumine kindlustatud veo ajal vähemalt 24 järjestikuseks tunniks.
- 19.2. Hüvitamisele ei kuulu kahju ja kulud, mille otseseks või kaudselt põhjuseks on:
- 19.2.1. terrorism ja/või isikute tegevus poliitilistel, usulistel, etnilistel või ideoloogilistel motiividel, mis seavad või võivad seada ohtu mis tahes isikute või üldsuse elu, tervise, julgeoleku või vara;
 - 19.2.2. sõda, kodusõda, revolutsioon, mäss, invasioon, rahvarahutus, riigipööre, streik, erakorraline seisukord, sundvõõrandamine, hõivamine, konfiskeerimine, arestimine, tõkestamine või kinnipidamine või mainitud tegevuse tagajärg või katse;
 - 19.2.3. mahajäetud miinid, torpeedod, pommid või muud mahajäetud lõhkekehad ja relvad;
 - 19.2.4. streikijad, lokaudis töölised või töölisrahutustes osalevate isikute tegevus korrariikumistes või tsiviilrahutustes;

- 19.2.5. relva kasutamine, mille puhul on tegemist aatomi või selle tuuma lõhustamisega, liitumisega või muu samalaadse reaktsiooniga; radioaktiivse jõu või ainega, keemilise, bioloogilise või biokeemilise reaktsiooni või elektromagnetilise toimega;
- 19.2.6. tuumaenergia kasutamine mis tahes eesmärgil või selle energia väljumine kontrolli alt või muud kahjud seoses radioaktiivsete materjalide, kütuse või jääkidega;
- 19.2.7. arvutiviirused või kellegi katse tekitada kahju arvuti-programmide kaudu;
- 19.2.8. asjaolu, millest kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isikud olid või pidid olema teadlikud enne kindlustuslepingu sõlmimist, kuid ei teavitanud sellest kindlustusandjat.

20. Kindlustushüvitise tagastamine

Soodustatud isik ja/või kindlustusvõtja on kohustatud tagastama kindlustusandjale kindlustushüvitise, kui hüvitamist välistavad asjaolud on ilmnunud pärast kahju hüvitamist või kui kahju on hüvitanud kolmas isik.

21. Teadete vorm

Kõik kindlustuslepingu poolte vahel lepingu täitmisel esitatavad teated tuleb esitada kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.